

Нагорський І.А.

ВИЗНАЧЕННЯ ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ РІШЕНЬ В ТЕПЛОЕНЕРГЕТИЦІ

В умовах сучасного стану, розвитку теплоенергетики України, реконструкції, модернізації енергетичних блоків, продовження терміну служби існуючого енергооснащення, а також невизначеності економічної інформації, економічної політики країни актуальними задачами є визначення техніко-економічної доцільності пропонуванних технічних рішень для упровадження їх в теплоенергетиці.

Аналіз існуючих досліджень та публікацій в галузі визначення економічної ефективності інвестицій в теплоенергетиці, а також показників, що сформовані на основі потоку реальних грошей (1), висвітлив недоліки існуючих методик, показав, що крім існуючих показників технічного ефекту, загальноприйнятих на основі досвіду експлуатації змін величин: капіталовкладень, витрат палива, відпустку електричної енергії, додаткового відпустку електричної та теплової енергії, надійності виробництва та транспорту енергії, довготерміновості, устаткування, витрат на матеріали, підвищення оперативної готовності енергообладнання за рахунок скорочення часу, простою в ремонтах, вартості ремонтних робіт, витрат в навколишнє середовище, режимних характеристик, реалізації побічної продукції, існує нагальна потреба в застосуванні спектру показників економічної ефективності з дотриманням певних умов визначення техніко-економічної доцільності технічних рішень.

До таких умов, крім загальноприйнятих по співставленню варіантів: врахування схеми енергопостачання, однаковий відпуск теплової та електричної енергії споживачам, врахування альтернативних рішень забезпечення надійності, врахування рівня дії на навколишнє середовище, однакова достовірність вихідної інформації та степінь точності розрахунків, співставлення цін, відносяться сучасні – це забезпечення якісних показників теплової та електричної енергії (відповідність їх стандартам), встановлення тарифів, плата за зверх нормативне забруднення навколишнього середовища, дотримання розрахункового терміну окупності інвестора та ступеня його ризику, забезпечення максимальної границі терміну доходності інвестицій, вибір ефективних інвестиційних проектів.

Запропонована методика визначення техніко-економічної доцільності застосування перспективних технічних рішень ґрунтується на виборі ефективних показників економічної ефективності – це чистого дисконтованого доходу, дисконтованого терміну окупності, внутрішньої норми доходності, індексу доходності інвестицій, мінімуму витрат, чистого прибутку, рентабельності, терміну окупності, конкурентно-здатності, на основі концепції енергоекономічного розвитку та порівняння показників варіантів технічних рішень, розробок, проектів.

Такий підхід дає можливість визначити техніко-економічну доцільність

технічного рішення на стадії його техніко-економічного обґрунтування.

Література:

1. Соколов Е.Я. Теплофикация и тепловые сети. – М: Изд-во МЭИ. 2001, - 472 с.